

TEATRANDO COA...

AULA DE TEATRO DO

IES DE CACHEIRAS

PROGRAMACIÓN

CURSO 2024 - 25

1.- PRESENTACIÓN.

Na sociedade actual seguen a ser imprescindibles actividades educativas que convirten ao alumnado en protagonista da aprendizaxe para atanguer unha formación interdisciplinar, plena e equilibrada. Para lograr isto, nada mellor que unha actividade dinámica, que fomenta o diálogo sobre temáticas variadas, a creación de textos literarios, a reflexión sobre as diferentes actitudes do ser humano ante a vida... ademais de mellorar as habilidades psicomotrices, equilibrar a autoestima e potenciar as relacións sociais.

O TEATRO é unha ferramenta que posibilita adquirir todo isto dunha forma lúdica e contribúe de xeito firme a acadar unha maior seguridade e autocontrol dun mesmo, desenvolve e potencia capacidades de comunicación, propicia unha optimización das relacións interpersoais (xa que melloran as habilidades xestuais, orais e corporais dos participantes); favorece a desinhibición; a creatividade; a autoestima equilibrada; logra unha comunicación efectiva e propicia a adaptación do ser humano ao seu medio.

O Obradoiro “[TEATRANDO COA... AULA DE TEATRO DO IES DE CACHEIRAS](#)”, que se iniciará en outubro e rematará en maio, pretende que o alumnado acade a través dunha aprendizaxe activa, motivadora e innovadora a adquisición de diferentes técnicas vocais, corporais, lingüísticas, literarias, escénicas e terá como obxectivos fundamentais:

1. Achegar aos participantes ás disciplinas artísticas desde unha perspectiva lúdica, dinámica e motivante.
2. Reforzar as habilidades sociais e favorecer a adquisición destrezas.
3. Posibilitar a posta en escena de dúas obras de teatro e un roteiro teatral na aldea de Luou.
4. Experimentar as posibilidades comunicativas de linguaxes non orais como a expresión corporal, a expresión plástica e artística, a linguaxe musical... favorecendo a comprensión e valoración das potencialidades das mesmas nas súas diferentes facetas.
5. Realizar funcións deses espectáculos por centros de ensino, centros da terceira idade, concellos de Galicia e intercambios con outras comunidades (Navarra, Cataluña e as Baleares).

2.- ESTRUCTURA DO CURSO.

2.1.- IMPARTIDO POR:

Profesorado do centro.

2.2.- ACCIÓNS PREVIAS.

Publicarase na web do centro todas as actividades que se realizarán, convocarase unha reunión coas familias o xoves, 3 de outubro, ás 19:00 horas e enviarase nota de prensa.

2.3.- GRUPOS E HORARIOS.

As clases da **Aula de Teatro do IES de CACHEIRAS** serán os **LUNS** e os **MARTES** entre as **15:00 e as 17:00 horas** e, en función do número de alumnado inscrito, poderase formar máis dun grupo.

2.4.- FUNCIONES.

Antes da estrea de cada espectáculo haberá unha rolda de prensa teatralizada para presentar as funcións aos medios de comunicación. As datas provisionais fixadas para os espectáculos son as seguintes:

1.- Actuación no Salón de actos do **IES de Cacheiras** o venres, 29 novembro, para conmemorar o **DÍA INTERNACIONAL DOS DEREITOS HUMANOS**.

2.- Espectáculo no **Auditorio da Ramallosa** o venres, **20 de decembro**, para as familias do alumnado e o público xeral.

3.- Funcións para o alumnado dos **COLEXIOS de Teo** o venres, **20 de decembro**, con motivo das vacacións de nadal.

4.- Funcións en **Residencias da Terceira idade** no mes de **xaneiro**.

5.- Actuacións en todas as aulas do IES de Cacheiras con motivo do **DÍA DA CANDELORIA** o venres, 31 de xaneiro.

6.- Función solidaria no **Teatro Principal de Ourense** en colaboración coa ONG Meniños, de apoio á infancia, en **febreiro ou marzo do 2025**.

7.- No **XVI Festival de Teatro Escolar de Touro**, o sábado **15 de marzo**. Habará un roteiro teatral poético, musical por unha aldea do Concello.

8.- No **XVII Festival de Teatro Escolar de Palas de Rei**, o sábado **29 de marzo**. Habará un roteiro teatral poético, musical por unha aldea do Concello.

9.- No **IV Festival de Teatro Escolar de Cacheiras** o **5 de abril**, no Auditorio da Ramallosa. Habará un roteiro teatral, musical e poético por unha aldea do Concello de Teo.

10.- Funcións en Navarra, Cataluña, **MENORCA e MALLORCA** entre os días **5 e 11 de maio**. Estas actuacións irán enmarcadas nunha viaxe para o alumnado de Secundaria e Bacharelato con marcado carácter didáctico e realizaranse en colaboración con outras Aulas de Teatro.

11.- No **XXVII Festival Intercentros**, na primeira quincena de maio, no Teatro Principal de Compostela.

12.- Na **Casa de cultura de Muros**, o sábado 24 de maio, nunha excursión de despedida do curso teatral.

2.5.- DESTINATARIOS/-AS.

Alumnado de Secundaria, Bacharelato, adultos/-as e todas aquelas persoas que son amadoras do teatro.

3.- OBXECTIVOS DO CURSO:

3.1.- XERAIS:

1. Favorecer, a través das artes escénicas, a inclusión dos colectivos máis desfavorecidos, como o alumnado inmigrante, ou retornado ou que está en risco de exclusión social.
2. Promover estratexias que fomenten a inclusión e a equidade educativa.
3. Identificar e potenciar a través do teatro as diversas habilidades ou competencias do alumnado.
4. Transmitir valores igualitarios e non discriminatorios por razón de sexo/xénero.

5. Mellorar o éxito escolar identificando e dando resposta ás dificultades do alumnado en relación coa aprendizaxe.
6. Favorecer a atención educativa dos colectivos máis vulnerables para mellorar a súa formación e prever os riscos de exclusión social, fracaso escolar e abandono escolar temperán.
7. Lograr un clima de aula e de centro que favoreza o proceso de ensino e aprendizaxe.
8. Potenciar medidas organizativas e metodolóxicas nos centros que favorezan a evolución do alumnado.
9. Fomentar accións para promover a igualdade, a convivencia e a inclusión no ámbito educativo.
10. Desenvolver as competencias emocionais para a vida que permitan alcanzar un mellor benestar persoal e social.
11. Implicar as familias do alumnado na súa educación e nos procesos de ensino e aprendizaxe.
12. Procurar a colaboración da administración local e doutras institucións naqueles ámbitos que favorecen a escolarización e a formación da poboación.
13. Experimentar as posibilidades comunicativas de linguaxes non orais como a expresión corporal, a expresión plástica e artística, a linguaxe musical... favorecendo a comprensión e valoración das potencialidades das mesmas nas súas diferentes facetas.
14. Incidir de forma máis plena na competencia comunicativa global dos participantes.
15. Valorar as diferentes manifestacións dramáticas das distintas épocas, xéneros, autores e estilos.

16. Achegarse por medio da dramatización á análise profunda e á comprensión dun texto literario e dos seus trazos, así como aos elementos fundamentais que conforman a súa estrutura interna como poden ser as acotacións, os personaxes, o tempo narrativo, o tratamento do cronotopo, etc.
17. Fomentar o gusto pola lectura, pola escritura e pola cultura en todas as súas manifestacións.
18. Comprender en profundidade o texto que se manexa ou que se está a construír coa intención de, posteriormente, poder transmitilo a un público receptor do mesmo conservando e potenciando todos os seus valores en conxunto.
19. Achegar aos participantes ás disciplinas artísticas desde unha perspectiva activa, lúdica e motivante.
20. Provocar a preocupación por unha correcta formulación da mensaxe.
21. Incrementar as capacidades expresivas analizando a súa potencialidade comunicativa.
22. Favorecer a creación dunha rica gama de situacións que permitan mellorar a expresión oral.
23. Posibilitar a experimentación nas diferentes manifestacións da arte.

3.2.- ESPECÍFICOS.

1. Establecer relacións equilibradas, solidarias e construtivas coas persoas que nos rodean independentemente do seu sexo.
2. Superar os estereotipos e discriminacións sexistas.
3. Coñecer e empregar unha linguaxe non sexista e discriminatoria a través dos exercicios dramáticos.
4. Sensibilizarse coa necesidade dun reparto diferente das responsabilidades familiares e a utilidade social e persoal do traballo doméstico e reflectir esa necesidade no espectáculo final.

5. Consolidar a súa propia identidade persoal, mellorando e equilibrando a súa autoestima.
6. Superar as formas verbais sexistas a través do xogo dramático.
7. Realizar unha lectura crítica dos medios de comunicación dende unha perspectiva non sexista.
8. Reflexionar sobre as situacións de discriminación das mulleres nos ámbitos laboral, político e social e amosalo na obra final.
9. Descubrir as posibilidades lúdicas do teatro como actividade de ocio.
10. Fomentar o gusto pola creación artística e por ser partícipes da narración dunha historia.
11. Descubrir distintas formas de expresión plástica de forma activa, por medio da experimentación propia.
12. Contribuír a despertar inquietudes artísticas e creativas.
13. Propiciar que os participantes sexan receptivos cara o proceso de creación artística e os resultados en xeral deste.
14. Valorar todo tipo de manifestación artística como a literatura, a expresión plástica en todos os seus aspectos (pintura, escultura, arquitectura, deseño, etc.) ou a música.
15. Descubrir e explorar a riqueza expresiva de diferentes estilos e tipos de música en moitas ocasións consideradas minoritarias ou simplemente descoñecidas polos participantes.
16. Comprender e valorar por medio das diferentes manifestacións artísticas empregadas outras realidades e outras culturas.

3.3.- ACTITUDINAIS.

1. Favorecer a participación e integración das/-os alumnas/-os na actividade por medio dun traballo en equipo que enfoque o esforzo individual cara un obxectivo común, superando todo tipo de diferenzas de raza, sexo, estatus social, nivel económico, etc.
2. Fomentar o respecto cara outras persoas por enriba de todas as diferenzas individuais.

3. Crear ou potenciar unha conciencia de compromiso co entorno, coa conservación do medio ambiente, da cultura...

4.- **CONTIDOS.**

1. O corpo. Imaxe e percepción. Coordinación, recoñecemento das propias posibilidades e mellora das mesmas...
2. O movemento. O xesto. Desinhibición. Equilibrio – desequilibrio. Partituras corporais...
3. A acción interpretada.
4. A creatividade. Utilización de diferentes recursos (dos medios de comunicación, informáticos, libros, láminas, teas, materiais de refugallo e naturais...) para a elaboración individual e colectiva de producións artísticas.
5. O espazo. Estruturación espacial e temporal.
6. O son. A voz. Articulación e dicción. Exploración das posibilidades sonoras e expresivas da voz, do corpo, dos obxectos e dos instrumentos. Desenvolvemento de hábitos de coidado da voz.
7. Improvisación. Habilidades técnicas.
8. Interpretación. A capacidade expresiva.
9. Construción e estudo do personaxe.
10. A iluminación: potenciación do universo temático.
11. A maquillaxe. Caracterización.
12. A produción: elemento potenciador e indispensable nun espectáculo teatral.
13. A creación literaria: unha fiestra aberta ao coñecemento e ao crecemento como ser humano.
14. O grupo. Aportacións. Dificultades. Resolución de conflitos.

5.- METODOLOXÍA.

Traballarase en todo momento cunha metodoloxía participativa e dinámica que axude á reflexión e análise dos contidos. Para iso trataranse os diferentes temas dende diferentes perspectivas dentro da realidade máis próxima aos participantes, a través de dinámicas e técnicas lúdicas e atractivas que os convirten en protagonistas á hora de elaborar os guions, o plano de luces e de son, a escenografía e o atrezzo do espectáculo. Tomaranse como base metodolóxica os principios establecidos no TEATRO DO OPRIMIDO, de Augusto Boal e as teorías da actuación de Jerzy Grotowski.

Empregarase material audiovisual nas sesións de ensaio que despois aparecerá integrado nas obras de teatro que constrúan. Para aumentar a motivación efectúanse actividades diversas con distintos graos de dificultade para que poida intervir alumnado con todo tipo de diferenzas. Tentarase, para iso, combinar contidos, materiais e espazos (escenario, contorna natural e social). Ao mesmo tempo fomentarase a necesidade do traballo en equipo, da COLABORACIÓN como forma imprescindible de acadar os espectáculos finais.

A metodoloxía utilizada fomentará a busca, a análise e a aplicación da información tratada na aula ordinaria, deste xeito preténdese que o alumnado sexa capaz de aplicar os coñecementos adquiridos e contribúa, a través das súas aportacións, investigacións e opinións, ao desenvolvemento dos ensaios.

Igualmente, as actividades deseñadas teñen uns contidos específicos dependendo do alumnado ao que van dirixidas. Están planificadas segundo a idade dos integrantes da Aula de Teatro e as necesidades propias de cada un.

As ferramentas que se utilizarán nestes obradoiros teatrais caracterizaranse polos seguintes aspectos:

- 1.- Fomentar os valores igualitarios e non-discriminatorios por razón de sexo/xénero nos diferentes niveis do sistema educativo.
- 2.- Favorecer a interacción e a participación social na contorna.
- 3.- Resolver de forma pacífica os conflitos como base para unha aprendizaxe de respecto e igualdade.
- 4.- Evitar o uso dunha linguaxe sexista ou discriminatoria.

5.- Potenciar un crecemento persoal e individual.

6.- Valorar a propia identidade e mellorar hábitos sociais.

6.- CANLES, RECURSOS E MEDIOS DE DIFUSIÓN.

A información das actividades que se van desenvolver farase pública no centro de ensino antes do comezo das clases para que haxa tempo suficiente para formar os grupos. Da planificación destas actividades informarase puntualmente a través de carteis que se pegarán nos taboleiros das aulas e dos corredores do centro educativo.

As actuacións serán anunciadas a través da web do IES de Cacheiras e da cartelería que se poñerá en diversos puntos do concello, ademais de enviar a información aos medios de comunicación: radio, televisión e prensa escrita...

7.- AVALIACIÓN.

A avaliación do proceso de aprendizaxe será continua e diferenciada segundo as distintas idades e a heteroxeneidade dos integrantes. Avaliarase ao alumnado tendo en conta todos os elementos que compoñen este proxecto. Neste sentido a avaliación debe entenderse como un conxunto de actividades programadas para recoller e analizar información e por iso debe dotarse de técnicas e instrumentos que garantan a súa calidade facendo dela un proceso rigoroso e sistemático.

A avaliación empregarase nesta actividade para a detección e a satisfacción das necesidades educativas e será un proceso continuo que deberá proporcionar datos que sirvan para:

- 1.- Descubrir as dificultades de aprendizaxe do alumnado e prever estratexias para a súa superación.
- 2.- Valorar a aprendizaxe do participante controlando o grao de desenvolvemento das capacidades previstas e de asimilación dos contidos e, se é o caso, realizar as modificacións necesarias.

Isto ao alumnado posibilitaralle coñecer a evolución realizada dende a situación de partida, corrixir estratexias e comportamentos inadecuados, identificar as dificultades do seu proceso de aprendizaxe para superalas.

Así, en relación ao alumnado participante nas actividades efectuarase unha avaliación inicial coa que se pretende coñecer o punto de partida: coñecementos previos, identificación dos puntos fortes e febles para potenciar os primeiros e corrixi-los segundos.

Ao rematar as actividades propostas realizarase unha avaliación final na que se valorará de cada integrante do grupo tanto o seu comportamento como os coñecementos adquiridos. Desda valoración sacarase un informe no que se terán en conta os seguintes aspectos:

- 1.- Actitude positiva.
- 2.- Asertividade comunicativa.
- 3.- Colaboración co grupo na creación dos espectáculos finais.
- 4.- Progresión no proceso de ensino- aprendizaxe.
- 5.- Observacións.

En cada un dos aspectos observarase se a seu grao de consecución é **BAIXO – MEDIO – ALTO**.

Aos/ás alumnos/-as, ao finalizar as actividades, entregáraselles un cuestionario de avaliación da actividade, para poder avaliar o seu grao de satisfacción.

8.- AVALIACIÓN DO PROCESO.

Ao finalizar o proxecto realizarase unha Memoria das accións levadas a cabo. Neste documento constarán de xeito global os resultados obtidos polo alumnado, o seu nivel de interese e participación, o seu impacto na comunidade educativa, na sociedade en xeral e nos medios de comunicación e proporanse actividades para mellorar a realidade social e reforzar os coñecementos adquiridos en vindeiros obradoiros.

9.- MATRÍCULA.

Na Secretaría do Centro, na Biblioteca Luísa Villalta e no Departamento de Lingua castelá e literatura.

10.- DATA DE INICIO E DE FINALIZACIÓN DAS CLASES.

- **Inicio:** Martes, 8 de outubro.
- **Finalización:** Martes, 13 de maio.